

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

Српски

Срби

العَقِيدَةُ الصَّحِيحَةُ وَمَا يُضَادُّهَا

Исправна акида и оно што је супротно

Аутор Уважени шејх
Абдул-Азиз бин Абдуллах бин Баз

العَقِيدَةُ الصَّحِيحَةُ وَمَا يُضَادُّهَا

Исправна акида и оно што је супротно

لِسَمَاحَةِ الشَّيْخِ الْعَلَّامَةِ
عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَازٍ
رَحِمَهُ اللَّهُ

Аутор Уважени шејх
Абдул-Азиз бин Абдуллах бин Баз

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Прва Порука:

Исправна акида и оно што је супротно

Хвала Аллаху Једином, и нека је салават и мир на последњег Посланика, и на његову породицу и његове асхабе.

Пошто је исправно веровање темељ ислама и основа вере, сматрао сам да је важно говорити о овој теми, те писати дела како би се она објаснила.

На основу шеријатских доказа из Кур'ана и Суннета познато је да дела и речи бивају исправни и примљени једино ако произилазе из исправног веровања. А уколико веровање није исправно, онда се поништава све што од дела и речи из њега проистиче, као што је рекао Узвишени:

﴿...وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ﴾

А онај ко негира прописе вере - узалуд ће да му буду његова дела, и он ће, на оном свету, да буде међу губитницима. [Ел-Маиде: 5]

И каже Узвишени:

﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ
وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

„А теби, и онима пре тебе, је објављено: ‘Ако би друга божанства поред Аллаха обожавао твоја дела би сигурно пропала, и сигурно би био међу страдалницима.’” [Ез-Зумер: 65]

Дакле, ајети на ову тему су многобројни. Кур'ан и Суннет Његовог поверљивог Посланика, нека су на њега од његовог Господара најбољи благослов и мир, указују на то да се исправно веровање сажима у шест ствари, а то су: веровање у Аллаха, Његове анђеле, Његове књиге, Његове посланике, Судњи дан и у одредбу добра и зла. Ових шест начела су темељи исправног веровања, са којима је објављена Часна Аллахова Књига (Кур'ан) и са којима је Аллах послао Свога посланика Мухамеда, нека је на њега Аллахов мир и спас.

Докази за ових шест основних начела су многобројни у Кур'ану и веродостојном Суннету, а као пример наводимо следеће:

Прво, од доказа из Кур'ана су речи Узвишеног Аллаха:

﴿لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُؤْا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ

﴿عَمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالْكِتٰبِ وَالنَّبِيِّنَ...﴾

„Није честитост у томе да окрећете лица своја према истоку и западу; честити су они који верују у Аллаха, и у Будући свет, и у анђеле, и у књиге, и у веровеснике...” [Ел-Бекара: 177]

И речи Узвишеног Аллаха:

﴿عَمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ عَمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ...﴾

„Посланик верује у оно што му се објављује од његовог Господара, а и верници, сваки од њих верује у Аллаха, и анђеле Његове, и Књиге Његове, и посланике Његове: Ми међу посланицима Његовим не правимо разлику...” [Ел-Бекара: 285]

и речи Узвишеног:

﴿يٰٓأَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوا ءَامِنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِ�ۗ وَالَّذِيْ نَزَّلَ عَلٰٓى رُسُلِهِ�ۗ وَالَّذِيْ نَزَّلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ�ۗ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلٰلًا بَعِيْدًا ﴿٢٣﴾﴾

„О ви који верујете, верујте у Аллаха и Његовог Посланика, и у Књигу коју Он објављује Своме Посланику и у књиге које је објавио пре. А онај који не буде веровао у Аллаха, и у Његове анђеле, и у Његове књиге, и у Његове посланике, и у Последњи дан - далеко је

залутао.“ [Ен-Ниса', 136]

и речи Узвишеног:

﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾^(٧٠)

„Зар не знаш да Аллах зна све што је на небу и на Земљи?! То је све у Књизи, то је, уистину, Аллаху лако!“ [Ел-Хаџ: 70]

Друго: Докази из суннета; међу њима је познати веродостојни хадис који преноси Муслим у свом Сахиху од владара правоверних, Омера ибн ел-Хаттаба, Аллах био задовољан њиме, да је Џибрил, алејхи селам, упитао Посланика, саллаллаху алејхи ве селлем, о иману, па му је рекао:

«الْإِيمَانُ أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ، وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَتُؤْمِنَ
بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ».

„Да верујеш у Аллаха, Његове анђеле, Његове књиге, Његове посланике, Судњи дан и да верујеш у одредбу добра и зла.“¹ Хадис Хадис бележе Бухари и Муслим - са незнатном разликом - од Ебу Хурејре, радијаллаху анху.

Из ових шест темеља произилази све оно у шта је муслиман дужан веровати у погледу

¹ Бележи Муслим бр. 8.

Узвишеног Аллаха, питања будућег света и других ствари из света невидљивог (гајба); о чему су известили Узвишени Аллах и Његов Посланик, нека је Аллахов благослов и мир на њега.

Шест темеља веровања су:

Први основ: Веровање у Аллаха

Ово обухвата следеће ствари: Веровање да је Он истинско Божанство, једини достојан обожавања мимо свега другог; јер је Он Створитељ робова, њихов Добročинитељ, Онај који их опскрбљује, Познавалац њихових тајни и онога што јавно чине, и Онај који је кадар да награди Њему покорне и казни Њему непослушне.

Аллах је створио људе и цине ради овог обожавања, и то им је наредио, као што каже Узвишени:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا ﴿٥٧﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾﴾

„Цине и људе сам створио само зато да Ме обожавају!

Ја не тражим од њих опскрбу нити желим да ме хране,

Онај који снабдева је једино Аллах, Снажни и Силни!“ [Ез-Заријат: 56-58]

И каже Узвишени:

﴿يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾﴾

„О људи, обожавајте Господара свог, Који је створио вас и оне пре вас, да бисте се сачували.

Који вам је Земљу постељом, а небо здањем учинио; Који с неба спушта воду и с њом изводи плодове, опскрбу вашу. Зато не приКоји вам је Земљу постељом, а небо здањем учинио; Који с неба спушта воду и с њом изводи плодове, опскрбу вашу. Зато не приписујте Аллаху друга божанства, а знате то.“ [Ел-Бекара: 21-22]

Узвишени Аллах је послао Посланике и објавио књиге: ради појашњења ове истине, позивања у њу и упозоравања на оно што јој се супротставља, као што каже Узвишени:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

„Ми смо сваком народу посланика послали који им је наређивао: Аллага обожавајте, а ђавола се клоните...“ [Ен-Нахл: 36]

И каже Узвишени:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا

فَاعْبُدُونِ ﴿٢٣﴾﴾

„Пре тебе нисмо послали ниједног посланика, а да му нисмо објавили: Нема истинског бога осим Мене, зато само Мене обожавај!“ [Ел-Енбија': 25]

Рекао је Узвишени:

﴿الر كِتَابٌ أَحْكَمْتُ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ۝ أَلَا تَعْبُدُونَ
إِلَّا اللَّهَ إِنَّنِي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ۝﴾

„Елиф-лам-ра. Ово је Књига чије су речи усавршене а потом разјашњене, од Мудрог и Оног Који све у потпуности зна,

да само Аллаха обожавате - ја сам вам од Њега онај који упозорава и доноси радосне вести.“ [Худ: 1-2]

Суштина овог обожавања јесте издавање Узвишеног и Слављеног Аллаха у свим врстама обожавања, попут дове, страха, наде, намаза (молитве), поста, клања курбана, завета и другог, чинећи то са потпуном покорношћу Њему, надајући се Његовој награди и страхујући од Његове казне, уз савршену љубав према Њему и понизност пред Његовом величанственошћу.

Онај ко промишља о Величанственом Кур'ану, увидеће да је већина објављена о овом величанственом темељу, као што Узвишени Аллах каже:

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ۚ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾

„Ми ти, заиста, објављујемо Књигу, праву истину, па обожавај само Аллаха, искрено верујући у Њега, па обожавај Аллаха искрено верујући у Њега.

А зар чисто веровање не припада само Аллаху? А они који поред Њега узимају заштитнике говоре: „Ми их обожавамо само зато да би нас што више приближили Аллаху.“ Аллах ће њима, заиста, да пресуди о ономе у чему су се они разилазили. Аллах никако неће да упути на Прави пут онога ко је лажљивац и неверник.“ [Ез-Зумер: 2-3]

И речи слављеног и узвишеног Аллаха:

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ...﴾

„Твој Господар заповеда да само Њега обожавате...“ [Ел-Исра': 23]

И речи Узвишеног Аллаха:

﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾

„Обожавајте зато једино Аллаха, искрено Му исповедајући веру - па макар то неверницима

било мрско!“ [Гафир: 14]

Исто тако, онај ко промишља о Посланиковом суннету наћи ће да је пажња посвећена и овом великом темељу, а у то спада и оно што бележе Бухарија и Муслим од Му'аза, Аллах био задовољан њиме, да је Посланик, саллаллаху алејхи ве селлем, рекао:

«حَقُّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا».

"Аллахово право над робовима јесте да Га обожавају и да Му ништа не придржују."¹

У веровање у Аллаха такође спада: веровање у све што је Он обавезао Своје робове и што им је наредио, а то су пет видљивих исламских темеља.

А то су: сведочење да нема бога који заслужује да се обожава осим Аллаха и да је Мухаммед Аллахов посланик, обављање намаза (молитве), давање зеката, пост месеца рамазана, обављање хаџа за онога ко је у могућности, и друге обавезе које је прописао чисти верозакон.

Најважнији и најзначајнији од ових темеља јесте сведочење да нема истинског бога достојног обожавања осим Аллаха и да је Мухаммед Његов посланик. Ово сведочење

¹ Ел-Бухари, бр. 2856; Муслим, бр. 30.

подразумева искрено обожавање само Аллаха Јединог и негирање обожавања свега другог мимо Њега, а то је значење речи: Ла илахе иллаллах. Његово значење је, као што су то рекли учењаци, Аллах им се смиловао: „Нема истинског божанства достојног обожавања осим Аллаха.“ Сходно томе, све што се обожава мимо Аллаха – био то човек, мелек, џин или нешто друго – јесте лажно божанство које се обожава с неправдом, а истински Бог достојан обожавања јесте само Аллах, Који нема судруга, као што каже Узвишени:

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ...﴾

„То је зато што је Аллах - истина, а они које они, поред Аллаха, моле - лажТо је зато што је Аллах - истина, а они које они, поред Аллаха, моле - лаж...“ [Ел-Хаџџ: 62]

Већ је појашњено да је Узвишени Бог створио људе и џине ради једног темељног начела, које им је наредио, и због којег је слао посланике и објављивао књиге. Стога је дужност сваког човека да о томе пажљиво размишља и дубоко промишља, како би му постало јасно у какво су велико незнање о том начелу запали многи муслимани, па су поред Бога почели обожавати и друге, и право које припада само Њему, давали су другима. А од Аллаха помоћ тражимо.

Од веровања у Аллаха Узвишеног је и веровање да је Он Створитељ света, Управитељ пословима створења и Онај Који њима располаже Својим знањем и моћи онако како Он хоће, те да је Он Власник овог и будућег света и Господар свих светова; нема другог створитеља осим Њега, нити господара мимо Њега. И да је Он послао посланике и објавио књиге, да би поправио стање Својих робова и позвао их онеме у чему је њихов спас и добробит на овом и будућем свету. И да Он, Узвишени, нема судруга у свему томе. Рекао је Узвишени:

﴿اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾﴾

„Аллах је Створитељ свега и Он управља свим,“ [Ез-Зумер: 62]

И каже Узвишени:

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَىٰ اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥١﴾﴾

„Заиста је ваш Господар Аллах Који је небеса и Земљу у шест дана створио, а затим се над Престољем узвисио. Он тамо ноћи дан прекрива и она га у стопу прати, а Сунце и Месец и звезде покоравају се Његовој наредби. Само Он располаже стварањем и одлучивањем!

Узвишен нека је Аллах, Господар светова!“

[Ел-Е'араф: 54]

У веровање у Узвишеног Аллаха спада и веровање у Његова најлепша имена и савршена својства, споменута у Његовој Часној Књизи и веродостојно пренесена од Његовог поверљивог Посланика, без искривљавања, порицања, одређивања каквоће или поређења са створењима.

(...لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ)

Узвишени Аллах каже: „Ништа није као Он! Он све чује и све види.“ [Еш-Шура: 11]

Обавезно их је прихватити онако како су дошли, без питања о њиховој каквоћи, уз веровање у узвишена значења на која упућују, а која су својства Аллаха, азве ве целле, и обавезу да се Он Узвишени њима описује на начин који Му доликује, а да не буде сличан Својим створењима ни у једном од Својих својстава, као што каже Узвишени: *

(فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾)

„Зато ништа не поредите са Аллахом! Аллах, заиста, зна, а ви не знате!“ [Ен-Нахл: 74]

Ово је, дакле, веровање следбеника Суннета и Заједнице – асхаба Аллаховог Посланика, нека је на њега Аллахов благослов и мир, и оних који их

у добру следе – у погледу Аллахових имена и својстава. То је веровање које је пренио имам Ебу-л-Хасан ел-Еш'ари, нека му се Аллах смилује, у књизи „Ел-Мекалат“ од следбеника хадиса и следбеника Суннета, а пренели су га и други учењаци и верници.

Рекао је Имам Евза'и, Аллах му се смиловао: Зухри и Мекхул су упитани о ајетима о својствима, па рекоше: „Пропустите их онако како су дошли.“¹

Такође је рекао Ел-Евза'и, Аллах му се смиловао: „Ми и бројни табиини смо говорили да је Аллах, слављен нека је, изнад Свога Арша, и веровали смо у својства која су споменута у Сунету.“²

Рекао је Велид ибн Муслим, Аллах му се смиловао: „Малик, Евза'и, Лејс ибн Са'д и Суфјан ес-Севри, нека им се Аллах смилује, упитани су о предајама које говоре о Аллаховим својствима,

¹ Бележи Ел-Лаликаи у Шерху усулил-и'тикад (735), и Ибн Абдулберр у Џами'ул-'илми ве фадлихи (1801), али са изразом хадиса уместо ајети о својствима, а његова верзија гласи: „Преносите ове хадисе онако како су дошли и не расправљајте о њима.“

² Бележи Бејхеки у Ел-Есмау вес-сифат (865), а Ибн Тејмије му је иснад оценио веродостојним у Ел-Хамевијји (стр. 269), док Зехеби у Ел-Ард (2/223) каже да су му преносиоци поверљиви имами.

па су сви одговорили: 'Прихватите их онако како су дошле, без улажења у њихову каквоћу.'"¹

Када је Ребиа б. Еби Абдуррахман – Маликов шејх, рахметуллахи алејхима – упитан о Истива'у, рекао је: „Истива' (уздизање) је познат, каквоћа је непојмљива, од Аллаха је Објава, на Посланику је да је јасно достави, а на нама је да поверујемо.“² А када је упитан имам Малик, Аллах му се смиловао, о томе, рекао је: „Уздизање је познато, каквоћа је непозната, веровање у то је обавеза, а питање о томе је новотарија.“ Затим је рекао питаоцу: „Не видим у теби ништа друго до злог човека!“ И наредио је да га изведу.³ Ово значење се такође преноси од Мајке верника, Умму Селеме, нека је Аллах задовољан с њом.⁴

Рекао је имам Ебу Абдуррахман ибн ел-Мубарек, Аллах му се смиловао: „Нашег Господара, слављен нека је, спознајемо по томе

¹ Бележи Лалекаи у Шерху усулил-и'тикад (930), Бејхеки у Ел-Есмау вес-сифат (955).

² Бележи Лалекаи у Шерху усулил-и'тикад (665), и Бејхеки у Ел-Есмау вес-сифат (868).

³ Бележи Лалекаи у Шерху усулил-и'тикад (664), Ебу Ну'ајм у Хилјетул-евлија (325/6), и Бејхеки у Ел-Есмау вес-сифат (867).

⁴ Бележи Музеки у Музекијат бр. 29, Ибн Бетта у Ибани бр. 120, и Лалекаи у Шерху усули-и'тикад бр. 663.

што је изнад Својих небеса, и изнад Арша, одвојен од Својих створења.“¹

Говор имама о овом питању веома је бројан и није га могуће у потпуности навести у овом предавању. Онај ко се жели подробније упознати с тим нека погледа дела која су учењаци суннета написали о овој теми, попут књиге „Ес-Сунне“ од Абдуллаха, сина имама Ахмеда, књиге „Ет-Тевхида“ од часног имама Мухаммеда ибн Хузејме, књиге „Ес-Сунне“ од Ебул-Касима ел-Лалекаија ет-Таберија, књиге „Ес-Сунне“ од Ебу Бекра ибн Еби Асима, и одговора шејхул-ислама Ибн Тејмије становницима Хаме. То је величанствен и веома користан одговор у којем је он, Аллах му се смиловао, појаснио веровање ехли-суннета, пренио многе њихове изјаве, те шеријатске и рационалне доказе о исправности става ехли-суннета и неисправности става њихових опонената.

Таква је и његова посланица под називом „Ет-Тедмурија“, у којој је опширно обрадио ову тему, појаснио учење ехли-суннета с његовим традиционалним и рационалним доказима, те оповргао неистомишљенике на начин који открива истину и побија неистину сваком

¹ Бележи Дарими (67), и Бејхеки (903).

учењаку који је размотри с исправном намером и жељом да спозна истину. Дакле, сажетак веровања ехли-суннета о именима и својствима јесте да они потврђују Узвишеном Аллаху оно што је Он потврдио за Себе у Својој Књизи, или што је за Њега потврдио Његов Посланик, Мухаммед, саллаллаху алејхи ве селлем, у своме суннету, потврдом без поређења са створењима, и сматрају Га чистим од сличности са створењима, на начин који је лишен порицања. Тиме су се сачували од противречја. И поступали су по свим доказима, уз Аллахову помоћ; јер је Аллахова пракса, нека је Он узвишен, према онима који се држе истине с којом је послао Своје посланике, који у томе уложе сав свој труд и искрено траже истину ради Аллаха, да их Он упуту ка истини и учини да њихов доказ буде јасан и надмоћан, као што Узвишени Аллах каже:

﴿بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ...﴾

„Него истином сузбијамо лаж, истина је угуши и лажи нестане...” [Ел-Енбија': 18]

И каже Узвишени:

﴿وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا﴾

„Они неће ниједан приговор да ти упуте, а да Ми нећемо одговор и најлепше објашњење да

ти наведемо.“ [Ел-Фуркан: 33]

А што се тиче онога ко се супротстави следбеницима суннета у ономе што они верују у погледу имена и атрибута, он неминовно запада у супротстављање традиционалним и рационалним доказима, уз очигледну противречност у свему што потврђује и негира. Навео је хафиз Ибн Кесир, Аллах му се смисловао, у свом познатом тефсиру лепе речи о овој теми, приликом тумачења речи Аллаха, Узвишеног и Величанственог:

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ...﴾

„Ваш Господар је Аллах, Који је створио небеса и Земљу за шест дана а онда се узвисио над Престолом...“ [Ел-Е'араф: 54]

Лепо је овде то навести због велике користи, те је рекао, Аллах му се смисловао:

„Људи о овом питању имају веома много ставова, али ово није место за њихово опширно излагање. Ми по овом питању, међутим, следимо мезхеб исправних претходника: Малика, Евзаије, Севрија, Лејса ибн Сада, Шафије, Ахмеда ибн Ханбела, Исхака ибн Рахавејха и других муслиманских имама, како ранијих тако и каснијих, а он гласи: прихватити

их онако како су дошли, без улажења у њихову каквоћу, без поређења и без негирања. Дословно значење које пада на памет антропоморфистима негира се у погледу Аллаха, јер Аллаху ништа од Његових створења није слично.“

﴿...لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

Узвишени Аллах каже: „Ништа није као Он! Он све чује и све види.“ [Еш-Шура: 11] Заправо, ствар је онаква како су то рекли имами, међу којима је и Ну'ајм ибн Хаммад ел-Хузаи, Бухаријин шејх, који каже: „Ко Аллаха упореди са Његовим створењима, починио је неvěјерство, а ко негира нешто од онога чиме је Аллах Себе описао, починио је неверство.“¹ У ономе чиме је Аллах описао Себе, или Га је описао Његов Посланик, нема поређења са створењима. Онај ко Аллаху Узвишеном потврди оно што је наведено у јасним ајетима и веродостојним предајама, на начин који приличи Његовом величанству, и негира Му све недостатке, тај је на Правом путу². Крај говора Ибн Кесира, Аллах

¹ Бележи Зехеби у Ел-'Улувв (464), а Албани у Мухтесарул-'улувв (стр. 184) каже: Овај ланац преносилаца је веродостојан, а преносиоци су му поверљиви и познати.

² Тефсир ибн Кесир (3/426, 427).

му се смисловао.

У веровање у Аллаха такође спада: уверење да се веровање састоји од речи и дела, повећава се покорношћу, а смањује грешењем, и да није дозвољено прогласити неверником било ког муслимана због неког од грехова који су мањи од ширка и куфра; попут блуда, крађе, узимања камате, пијења онога што опија, непослушности према родитељима, и других великих грехова, све док то не сматра дозвољеним, због речи Узвишеног Аллаха:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ...﴾

„Аллах, заиста, неће да опрости да се Њему ишта у обожавању придружује, а коме хоће опростиће све осим тога...” [Ен-Ниса': 48] Као што је потврђено у мутеватир хадисима од Аллаховог Посланика, нека је Аллахов благослов и мир на њега, а међу њима су и његове речи:

﴿إِنَّ اللَّهَ يُخْرِجُ مِنَ النَّارِ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ مِنْ إِيْمَانٍ﴾.

„Заиста ће Аллах извести из Ватре онога у чијем срцу буде имана тешког колико зрно горушице.”¹

¹ Ел-Бухари, бр. 22, од Ебу Сеида ел-Худрије, радијаллаху анху.

Друга основа: Веровање у мелеке,

Он обухвата двоје: Прво: Уопштено веровање у анђеле; а то је веровање да Аллах има анђеле које је створио да Му буду покорни и које је описао као:

﴿وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٦٦﴾ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿٦٧﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِّنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ ﴿٦٨﴾﴾

„Они говоре: „Свемилосни има дете!“, Узвишен и слављен је Он! А анђели су само слуге поштоване!

Они не говоре док то Он не одобри и поступају онако како Он нареди.

Он зна шта су радили и шта ће да ураде, и они се заузимају само за оног са којим је Он задовољан, а и сами су, из страхопоштовања према Њему, богобојазни.“ [Ел-Енбија': 26-28]

Они се деле на многе врсте; неки су задужени за ношење Арша, неки су чувари раја и пакла, а неки су задужени за чување дела робова. Друго: Посебно веровање у анђеле, што подразумева веровање у оне које су именовали Аллах и Његов Посланик, као што су: Џибрил (Гаврил), задужен за Објаву; Микаил (Михаил), задужен за кишу; Малик, чувар пакла; и Исрафил,

задужен за пухање у рог. Као што се спомињу у веродостојним хадисима, међу којима је и оно што је забележено у Сахиху од Аише, Аллах био задовољан њом, да је Аллахов Посланик, нека је Аллахов благослов и мир на њега, рекао:

«خُلِقَتِ الْمَلَائِكَةُ مِنْ نُورٍ، وَخُلِقَ الْجَانُّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ، وَخُلِقَ آدَمُ مِمَّا
وُصِفَ لَكُمْ».

„Мелеки су створени од светлости, џини од пламена ватре, а Адем је створен од онога што вам је описано.“¹ Бележи га Муслим у свом Сахиху.

Трећи основ: Веровање у Књиге, а оно такође обухвата две ствари:

Прва ствар: Опште веровање у Књиге; а то је да верујеш да је Узвишени Аллах објавио књиге Својим веровесницима и посланицима, како би објаснио Своје право и позивао Њему, као што Узвишени Аллах каже:

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ
الْأَنَاسُ بِالْقِسْطِ...﴾

„Ми смо Наше изасланике слали са јасним доказима и по њима смо слали Књиге и мерило

¹ Бележи Муслим бр. 2996, а хадис преноси Аиша, радијаллаху анха.

правде, да би људи праведно поступали..." [Ел-Хадид: 25] И каже Узвишени:

﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيُحْكَمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ...﴾

„Сви људи су сачињавали једну заједницу, па је Аллах слао веровеснике да доносе радосне вести и опомену, и по њима је слао Књигу са Истином, да се по њој суди људима у ономе у чему су се они разилазили.“ [Ел-Бекара: 213]

Друго: Посебно веровање у књиге, а то је да верујемо у оне које је Аллах именовао, попут Теврата, Инџила, Зебура и Кур'ана. Верујемо да је Кур'ан најбоља и последња од њих, доминантан над њима и онај који их потврђује, и да је обавеза целе заједнице да га следи и по њему суди, заједно са оним што је веродостојно пренето у суннету од Аллаховог Посланика, нека је на њега мир и спас; јер је Узвишени Аллах послао Свог посланика Мухаммеда, нека је на њега мир и спас, као посланика свим људима и џинима, и објавио му овај Кур'ан да би по њему међу њима судио, и учинио га леком за оно што је у срцима, објашњењем за сваку ствар, и упутом и милошћу за вернике, као што Узвишени Аллах каже:

﴿وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾﴾

„А ова је Књига коју објављујемо благословљена, зато је следите и Аллаха се бојте, да би вам милост била указана.“ [Ел-Ен'ам: 155] Узвишени Аллах каже:

﴿...وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ
لِّلْمُسْلِمِينَ﴾

„Ми теби објављујемо Књигу као објашњење за све и као упуту и милост и радосну вест за оне који једино у Њега верују.“ [Ен-Нахл: 89] И каже Узвишени:

﴿قُلْ يَٰأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَتَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَتِهِ ۖ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾﴾

Реци: „О људи, ја сам заиста свима вама Аллахов посланик, власт Његова је и на небесима и на Земљи; нема другог бога осим Њега, Он даје живот и смрт, и зато верујте у Аллаха и Његовог Посланика, веровесника, који не зна да чита и да пише, који верује у Аллаха и Његове речи; њега следите - да бисте били упућени!“ [Ел-Е'араф: 158.] Ајета у овом смислу има много.

Четврти основ: Веровање у Божије посланике

Ово такође обухвата двоје: Прво: Веровање у посланике, уопштено; а то је да верујемо да је Узвишени Аллах Својим робовима слао посланике из њихових редова као доносиоце радосних вести и оних који опомињу те позиваче у Истину. Ко им се одазвао, постигао је срећу, а ко им се супротставио, дочекала га је пропаст и кајање. Њихов печат и најбољи од њих је наш веровесник Мухаммед, син Абдуллахов, саллаллаху алејхи ве селлем, као што Узвишени Аллах каже:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

„Ми смо сваком народу посланика послали који им је наређивао: Аллаха обожавајте, а кумира (идола) се клоните...” [Ен-Нахл: 36] И каже Узвишени:

﴿رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ...﴾

„Послали смо посланике који су радосне вести и опомене доносили, да људи после посланика не би имали никаквог оправдања пред Аллахом...” [Ен-Ниса': 165] И каже Узвишени:

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ...﴾

„Мухаммед није родитељ ниједном од ваших

људи, него је Аллахов посланик и печат - последњи веровесник..." [Ел-Ахзаб: 40]

Друго: Посебно веровање у Посланике, а то је појединачно веровање у оне које је Аллах именовао или чије је именовање потврђено од Његовог Посланика, попут Ноја, Худа, Салиха, Аврама и других. Нека је Алахов спас и мир на њих, њихове породице и следбенике.

Пети принцип: Веровање у Судњи дан

Ово обухвата:

Веровање у све оно о чему су нас обавестили Аллах и Његов Посланик, саллаллаху алејхи ве селлем, а везано је за стање након смрти: попут кабурског искушења, те казне и благодати у њему, и онога што ће бити на Судњем дану од страхота и тегоба, Сирата, Мизана, полагања рачуна, награде и казне, те поделе листова са делима међу људима; па ће неки своју књигу узети у десну руку, неки у леву, а неки иза леђа.

У то, такође, спада: веровање у Хавд нашег Веровесника Мухаммеда, саллаллаху алејхи ве селлем, веровање у рај и пакао, у то да ће верници видети свога Господара и да ће им се Он обратити, као и у све друго што је наведено у Часном Кур'ану и веродостојном суннету од Аллаховог Посланика, саллаллаху алејхи ве

селлем. Обавеза је у све то веровати и потврдити на начин на који су то појаснили Аллах и Његов Посланик, саллаллаху алејхи ве селлем.

Шести темељ: Веровање у кадер (Аллахову одредбу)

Веровање обухвата четири ствари:

Прво: Веровање да Узвишени Аллах зна шта је било и шта ће бити, као и стања Његових робова, њихову опскрбу, животни век и дела, и све друго што се њих тиче, те да Му ништа од тога није скривено, као што каже Узвишени:

﴿...وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾

„и знајте да Аллах све зна!“ [Ел-Бекара: 231]
Рекао је Узвишени:

﴿...لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ

عِلْمًا﴾

„...да бисте ви знали да Аллах над свиме има моћ и да Аллах знањем Својим све обухвата!“
[Ет-Талак: 12]

Друго: Веровање да је Узвишени Аллах записао све што је одредио и прописао; као што каже Узвишени:

﴿قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ ﴿١﴾﴾

„Ми знамо шта ће од њих земља одузети, код Нас је Књига у којој се све чува.“ [Каф: 4] И каже Узвишени:

﴿...وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ﴾

„...све смо Ми то у Књизи јасно побројали.“ [Ја Син: 12] И каже Узвишени:

﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾

„Зар не знаш да Аллах зна све што је на небу и на Земљи?! То је све у Књизи, то је, уистину, Аллаху лако!“ [Ел-Хаџ: 70]

Треће: Веровање у Аллахову вољу која се одвија; оно што Он хоће, бива, а оно што неће, не бива, као што каже Узвишени:

﴿...إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾

„Аллах, заиста, ради шта хоће.“ [Ел-Хаџ: 18] Рекао је узвишени:

﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾

„А Његова наредба, када нешто хоће, јесте да само за то каже: „Буди!“ - И оно буде.“ [Ја Син: 82] Узвишени Аллах каже:

﴿وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾

„а ви не можете ништа хтети ако то Аллах,

Господар светова, неће!“ [Ет-Теквир: 29]

Четврто: Веровање да је Узвишени Аллах створио све што постоји; нема истинског творца осим Њега, нити истинског Господара осим Њега; као што каже Узвишени:

﴿اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾

„Аллах је Створитељ свега и Он управља свим,“ [Ез-Зумер: 62] И каже Узвишени:

﴿يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَذْكَرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَلْقٍ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ﴾

„О људи, сетите се благодати којом вас Аллах обасипа! Постоји ли, осим Аллаха, икакав други створитељ који вас са неба и из земље опскрбљује?! Осим Њега нема другог истинског бога, па куда се онда одмећете?!“ [Фатир: 3]

Веровање у кадер обухвата веровање у све четири ове ствари, као што је то веровање ехлус-суннета ве-л-цема'ата; за разлику од новотара који поричу нешто од тога.

Од важних ствари у исправном веровању којег се држе следбеници Суннета јесу: љубав у име Бога и одрицање у име Бога, пријатељство у име Бога и непријатељство у име Бога, а то је веровање љубави у име Бога и одрицања у Његово име, и то је део веровања у Узвишеног

Бога.

Стога верник воли вернике и привржен им је, а мрзи невернике и непријатељ им је. А на челу верника ове заједнице налазе се асхаби Аллаховог Посланика, нека је Аллахов благослов и мир на њега, – као што је то утврђено код припадника Суннета и Заједнице –; они их воле и привржени су им, и верују да су они најбољи људи после посланика, на основу речи Посланика, нека је Аллахов благослов и мир на њега:

«خَيْرُ الْقُرُونِ قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ».

"Најбоља генерација јест моја генерација, затим они који следе њих, затим они који следе њих."¹

Верују да су најбољи међу њима: Ебу Бекр ес-Сиддик, затим Омер ел-Фарук, затим Осман Зунурејн, па Алија, Аллах свима њима задовољан. Након њих следе десеторица којима је обећан рај, а потом и остали асхаби, нека је Аллах свима њима задовољан. Уздржавају се од говора о споровима који су се међу њима – асхабима – десили, и верују да су они у томе били муџтехиди: онај ко је био у праву има две

¹ Ел-Бухари, бр. 3651; Муслим, бр. 2533, од Абдуллаха ибн Месуда, радијаллаху анху.

награде, а онај ко је погрешио има једну.

Они воле верујуће чланове породице Божијег Посланика, саллаллаху алејхи ве селлем, и одани су им, као и његовим супругама, мајкама верника, и моле да Аллах буде задовољан свима њима. Одричу се пута рафидија, који мрзе асхабе Аллаховог Посланика, саллаллаху алејхи ве селлем, и вређају их, претерују у погледу ехли-бејта и уздижу их изнад степена на који их је Аллах, аззе ве џелле, поставио, као што се одричу и пута насибија, који узнемиравају ехли-бејт речима или делима.

Све ово што смо споменули улази у исправно веровање с којим је Аллах послао Свога Посланика Мухаммеда, саллаллаху алејхи ве селлем. То је веровање које је обавеза прихватити, чврсто га се држати, на њему устрајати и чувати се онога што му је супротно. То је веровање спашене скупине, следбеника Суннета и заједништва, о којој је Веровесник, саллаллаху алејхи ве селлем, рекао:

«لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ، لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَذَلَهُمْ، حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَذَلِكَ».

„Увек ће једна скупина из мог уммета бити на јасној истини, неће им наштетити нико ко их напусти, све док не наступи Аллахова одредба, а

они ће и даље бити на јасној истини.“¹ У другом предању стоји:

«لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي عَلَى الْحَقِّ مَنْصُورَةٌ».

„Увек ће једна група из мог уммета бити потпомогнута на истини“² Посланик, саллаллаху алејхи ве селлем, казао је:

«افْتَرَقَتِ الْيَهُودُ عَلَى إِحْدَى وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، وَافْتَرَقَتِ النَّصَارَى عَلَى اثْنَتَيْنِ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، وَسَتَفْتَرِقُ هَذِهِ الْأُمَّةُ عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً كُلُّهَا فِي النَّارِ إِلَّا وَاحِدَةً فَقَالَ الصَّحَابَةُ: مَنْ هِيَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: مَنْ كَانَ عَلَى مِثْلِ مَا أَنَا عَلَيْهِ وَأَصْحَابِي».

"Јевреји су се поделили на седамдесет и једну скупину, а кршћани на седамдесет и две, а овај уммет ће се поделити на седамдесет и три скупине. Све ће оне у Ватру, осим једне.» Асхаби упиташе: «Која је то, Аллахов Посланиче?», а он одговори: «Она која буде на ономе на чему сам ја и моји асхаби.»³

Веровања супротна исправном

¹ Бележи Муслим бр. 1920, од Севбана, радијаллаху анху.

² Бележи Ибн Маџе бр. 3952, а веродостојним га оценили Ибн Хиббан бр. 6714, и Хаким бр. 8653.

³ Бележи Тирмизи, бр. 2641, од Абдулаха ибн Амра, радијаллаху анху, а ел-Мунави у Фејду-л-Кадир (5/347) каже: „У његовом ланцу преносилаца је Абдурахман ибн Зијад ел-Ифрики, а ел-Зехеби каже: 'Оценили су га слабирим', а веродостојним га оценио шејх Албани у Сахиху-л-Џами, бр. 5343.

веровању

Они који су одступили од овог веровања и који иду супротним путем, деле се на многе врсте; међу њима су: обожаваоци идола и кипова, мелека (анђела), добрих људи (евлија), џина, дрвећа, камења и другог. Они се нису одазвали позиву посланика, већ су им се супротстављали и инатили, као што су то чиниле Курејшије и остала арапска племена са нашим Послаником Мухамедом, нека је мир над њим и милост Божја. Они су од својих божанстава тражили да им испуне потребе, да излече болесне и да им дају победу над непријатељима; њима су жртве приносили и њима су се заветовали. Када им је Посланик, нека је мир над њим и милост Божја, то оспорио и наредио им да искрено обожавају само једног Бога, они су се томе зачудили, порекли то и рекли:

﴿أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ﴾

„Зар он да богове сведе на једног Бога?! То је, заиста, нешто веома чудно!“ [Câd: 5]

Посланик, нека је Аллахов благослов и мир над њим, није престајао да их позива Аллаху, да их упозорава на многобоштво и да им објашњава суштину свог позива; све док Аллах

није упутио оне од њих које је желео. Затим су, након тога, у групама улазили у Аллахову веру, па је Аллахова вера надвладала све остале вере након непрекидног позивања и дуге борбе Аллаховог Посланика, нека је Аллахов благослов и мир над њим, његових асхаба, Аллах био задовољан њима, и оних који су их у добру следили. Затим се стање променило и незнање је преовладало над већином људи, те се већина вратила вери из доба незнања, претеривању у погледу веровесника и добрих људи, упућивању молитви њима, тражењу помоћи од њих и другим видовима многобоштва, па тако нису познавали значење речи „Ла илахе иллаллах“, као што су га познавали арапски многобошци. А од Аллаха се помоћ тражи.

То многобоштво се није престајало ширити међу људима све до наших дана, због преовладавања незнања и временске удаљености од доба Посланства.

И заблуда ових каснијих је заблуда древних, а то су њихове речи:

﴿...هَؤُلَاءِ شَفَعْتُنَا عِنْدَ اللَّهِ...﴾

„Ови се за нас заузимају код Аллаха.“ [Јунус: 18] Или њихове речи:

﴿...مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى...﴾

„Ми их обожавамо само зато да би нас што више приближили Аллаху.“ [Ез-Зумер: 3] Узвишени Аллах је ову заблуду поништио и појаснио да је свако ко обожава било кога другог мимо Њега, тиме Му придружио судруга и постао неверник, као што Узвишени Аллах каже:

﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعُونَا عِنْدَ اللَّهِ...﴾

„Они, поред Аллаха, обожавају оно што не може нити да им науди нити да им какву корист донесе, и говоре: ‘Ови се за нас заузимају код Аллаха...’“ [Јунус: 18] Па им је Узвишени Аллах одговорио речима:

﴿قُلْ أَتَنْبِئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾

„Реци: ‘Зар да Аллаха обавештавате да на небесима и на Земљи постоји нешто што Он не зна да постоји?!’ Узвишен је Он и врло високо у односу на оне које Му придружују.“ [Јунус: 18]

⁴Тако је Узвишени у овом ајету појаснио да обожавање неког другог мимо Њега, попут веровесника, добрих људи и других,

представља велики ширк, па макар га починиоци називали другим именом. Узвишени Аллах каже:

﴿...وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ...﴾

„А они који поред Њега узимају заштитнике говоре: ‘Ми их обожавамо само зато да би нас што више приближили Аллаху.’“ [Ез-Зумер: 3] Потом им је Узвишени Аллах одговорио:

﴿...إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾

„Аллах ће њима, заиста, да пресуди о ономе у чему су се они разилазили. Аллах никако неће да упуту на Прави пут онога ко је лажљивац и неверник.“ [Ез-Зумер: 3]

Тиме је Узвишени појаснио да је њихово обожавање неког другог мимо Њега, помоћу дове, страха, наде и слично томе, неверовање у Њега, Узвишеног, и да је лаж њихова тврдња да их њихова божанства Њему приближавају.

У неверничка веровања која су супротна исправној акиди и ономе са чиме су дошли посланици, нека је на њих Аллахов мир и спас, спада и оно што верују безбожници овог времена, следбеници Маркса, Лењина и других

позивача у безбоштво и неверовање, називали они то социјализмом, комунизмом, баасизмом или неким другим именима. Један од темеља тих безбожника јесте да: нема бога, а живот је материја.

Једно од њихових начела је: порицање проживљења, порицање раја и Ватре и неверовање у све вере. Ко проучи њихове књиге и оно на чему су, са сигурношћу ће то спознати. Нема сумње да је такво веровање супротно свим небеским верама и да своје следбенике води најгорим последицама на овом и будућем свету.

Међу тим уверењима која су супротна истини јесте и оно у шта верују неки суфије: да неки од оних које називају евлијама учествују са Аллахом у управљању свемиром, да располажу пословима света и да делују у његовим збивањима. Они их називају кутбовима, евтадима, гавсовима и другим именима која су сами измислили за своја божанства.

То је ширк у рубубијету (Божијем господарењу) и спада у најодвратније и најпогубније облике ширка према Аллаху, Узвишеном.

Ко размотри ширк који су чинили незнанобошци у предисламском добу и упореди га са ширком који је раширен међу данашњим

људима, увидеће да је ширк данашњих људи већи и опаснији. Појашњење тога је следеће: Арапски неверници у периоду џахилијета (предисламског доба) одликовали су се по две ствари: Прва ствар: Њихово многобоштво није било у погледу Аллаховог господарства, већ само у обожавању; они су, наиме, признавали да је једино Узвишени Аллах Господар, као што каже Узвишени Аллах:

﴿وَلَيْنِ سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ...﴾

„А ако их упиташ ко их је створио, сигурно ће да кажу: „Аллах!“... (Ез-Зухруф, 87) Рекао је Узвишени Аллах:

﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدِيرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾﴾

Упитај: „Ко вас опскрбљује са неба и из земље?“ Или: „Ко влада слухом и видом, ко изводи живо из неживог и из живог неживо, и ко управља свиме?“ „Аллах“, рећи ће они. А ти реци: „Па зар се Аллага не бојите?!“ [Јунус: 31] Дакле, ајети на ову тему су заиста многобројни.

Друго: Њихов ширк у обожавању није био сталан, већ се дешавао само у благостању, док су у невољи искрено обожавали само Аллага, као

што каже Узвишени Аллах:

﴿فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفَلَكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾⁽¹⁶⁾

„Кад се у лађе укрцају, Аллаха моле, предајући Му се искрено, а када их Он доведе до копна, одмах друге поред Њега обожавају.“

[Ел-Анкебут: 65]

А каснији мушрици су надмашили претходне у два погледа: Прва страна: да неки од њих приписују Богу партнере у господству. Други аспект: Њихов ширк и у благостању и у невољи, као што то зна онај ко се са њима дружио и упознао њихово стање, и видео шта чине код гроба Хусејна, Бедевија и других у Египту, код гроба Ајдруса у Адену, Хадија у Јемену, Ибн Аребија у Шаму, шејха Абдулкадира Џејланија у Ираку, и код других познатих гробова у погледу којих су обични људи претеривали, и којима су приписивали много тога што припада само Узвишеном Аллаху. А мало је оних који им то оспоравају и објашњавају им суштину тевхида са којим је Аллах послао Свог Посланика Мухаммеда, нека су на њега Аллахов спас и мир, и посланике пре њега, нека је на све њих спас и мир. Ми смо, заиста, Аллахови и Њему се враћамо.

Од уверења која су супротна исправној акиди о Аллаховим именима и својствима јесу уверења новотара попут џехмија и муатезила, и оних који су кренули њиховим путем у негирању својстава Узвишеног Аллаха, порицању Његових савршених својстава, те описивању Њега својствима непостојећег, беживотног и немогућег. Узвишен је Аллах и Он је изнад онога што они говоре.

У то спадају и они који негирају нека својства, а потврђују друга, као што је то убеђење ешарија. Они су, код својстава која су потврдили, упали у исто оно од чега су побегли код својстава која су негирали и чије су доказе неосновано тумачили. Тиме су се супротставили и доказима из верских текстова и разума, те су упали у очиту противречност.

Што се тиче следбеника суннета и џемата: они су потврдили Аллаху, Слављеном и Узвишеном, оно што је Он потврдио за Себе, или што Му је потврдио Његов посланик Мухаммед, нека је на њега Аллахов благослов и мир, од имена и својстава на потпун начин. Сматрали су Га чистим од сличности са Његовим створењима. Поступали су у складу са свим доказима, нису искривљавали нити порицали, и били су поштеђени противречности у коју су упали други, као што је то претходно

појашњено.

Ово је пут спаса и среће на дуњалуку и на ахирету, и то је Прави пут којим су ишли претходници ове заједнице и њени предводници, а стање потоњих генерација неће се поправити осим оним чиме се поправило стање првих: слеђењем Кур'ана и суннета и остављањем онога што им се супротставља. Молимо Узвишеног Аллаха да умет врати на прави пут, да у њему умножи позиваче у упуту, те да његове вође и учењаке помогне у борби против многобоштва, његовом искорењивању и упозоравању на путеве који му воде... Уистину, Он све чује и близу је. Аллах је Заштитник, Који даје успех, Он нам је довољан и најбољи је Заштитник, и нема снаге нити моћи осим код Њега. Нека је Аллахов благослов и мир на Његовог роба и Посланика, нашег веровесника Мухаммеда, његову часну породицу и асхабе.

sr397v4.0 - 17/08/2026

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and
the Prophet's Mosque in languages.

